

FÜGGETLEN RENDÉSZETI PANASZTESTÜLET
☒: 1358 Budapest, Széchenyi rakpart 19.
☎: 1/441-6501 ☎: 06-1/441-6502
✉: titkarsag@repate.hu
🌐: www.repate.hu

Ügyszám: FRP/598/2015/Pan.

A Független Rendészeti Panasztestület

77/2016. (V. 5.) számú

állásfoglalása

A Független Rendészeti Panasztestület (a továbbiakban: Testület) panaszos¹ 2015. december 10-én előterjesztett **panaszát** a 2016. május 5-én megtartott zárt ülésén hozott döntése alapján

á t t e s z i

az intézkedést foganatosító szerv – [...] Rendőrkapitányság– vezetőjéhez.

A vizsgált ügyben alapjogot sértő intézkedés nem történt, illetve alapjogot sértő intézkedés nem állapítható meg.

A Testület állásfoglalása ellen jogorvoslatnak helye nincs.

Indokolás

A panaszos 2015. december 10-én, postai úton terjesztette elő panaszát, a vele szemben 2015. december 2-án foganatosított rendőri intézkedéssel szemben.

I.

1) A panaszos beadványában előadta, hogy 2015. december 2-án este 20 óra 40 perckor lakása elsötétedett, mivel elment az áram. A panaszos ezért kiment a lépcsőházba, hogy a biztosítékot visszakapcsolja. A panaszos úgy emlékszik a lépcsőházban mozgás volt, többen tartózkodtak ott. A panaszos miután visszatért a lakásába felhívta a 112-es segélyhívó számot, és elmondta a problémáját. Egy férfi a vonal másik végén közölte vele, hogy nem tudnak mit tenni ez esetben, nem mennek ki a helyszínre rendőrök, ezért azt tanácsolta, hogy a panaszos forduljon a közös képviselőhöz. Azonban kis idő múlva a „dörömböltek” a lépcsőház ajtaján. A panaszos kinyitotta a lakása ajtaját, és látta, hogy két rendőr áll ott. Az egyik rendőr

¹ Az Rtv. 93/A. §. (8) bekezdése értelmében a panaszos személyes adatait töröltük

„durván nekiesett” a panaszosnak, és azt mondta neki, hogy ha így folytatja a zaklatások tényállása meg fog állni a viselkedése miatt. A rendőr megkérdezte a panaszostól, hogy miért kiabál az erkélyéről, illetőleg felszólította arra, hogy fejezze be ezt a viselkedést. A panaszos próbálta megmagyarázni, hogy lekapcsolták a villanyát, és neki a 112-es segélyhívó központ azt mondta, hogy nem küldenek a helyszínre rendőröket. A panaszos igazából nem értette a helyzetet. A másik rendőr eközben a panaszos személyi adatait kérdezte. A panaszos közölte a két rendőrrel, hogy ma tett feljelentést ismeretlen tettes ellen, mert két nappal ezelőtt szintén lekapcsolták az áramot a panaszos lakásában, mely során anyagi kára keletkezett, sőt szeptemberben is több alkalommal. A két rendőr távozásakor a panaszos bezárta a lépcsőházi ajtót, és látta, hogy többen tartózkodnak a lépcsőházban várva a panaszostól távozó rendőröket. A panaszos számára megalázó volt az intézkedés, hiszen véleménye szerint ő a sértett fél. A panaszos nem érti a történeteket, ezért a következő kérdések merültek fel benne. Miért mentek ki a rendőrök a helyszínre? Miért alázták meg őt a szomszédjai előtt?

A panaszos beadványában tájékoztatta a Testületet arról is, hogy ő törvénytisztelő állampolgár, betartja a társasházi szabályokat annak ellenére, hogy már 2 éve nincs nyugalma a lakásában. A társasházban, ahol a panaszos lakik építésügyi ellenőrzés van folyamatban az engedély nélküli építések miatt, amelyek a panaszos lakását mindkét oldalról hátrányosan érintik, és ezzel kárt okoznak a panaszosnak mind anyagilag, mind erkölcsileg.

A panaszos beadványában megjegyezte azt is, hogy amúgy folyamatosan megalázzák a társasházban, melyhez a rendőri intézkedés hozzájárult. A panaszost többször is bántalmazták, melyek miatt feljelentést tett. Azok a személyek, pedig akik ellen feljelentést tett zaklatás miatt feljelentették a panaszost, azonban azokat az eljárásokat az ügyészség lezárta.

II.

A Testület a tényállás tisztázása érdekében megkereséssel fordult Ny. Rendőrkapitánysághoz. A rendelkezésre bocsátott iratok alapján az alábbiak állapíthatók meg.

1) Dr. I. L. r. alezredes, kapitányságvezető 2016. február 1-jén kelt átiratában a következőkről tájékoztatta a Testületet.

A kapitányságvezető átirata alapján 2015. december 2-án az esti órákban D. I. bejelentést tett a 112-es segélyhívó számon, mely szerint a szomszédja (a panaszos) zaklatja őt, ezért a Tevékenység-irányítási Központ (továbbiakban: TIK) ügyeletes a helyszínre rendőrt küldött. Az intézkedő rendőrök a Rendőrségről szóló 1994. évi XXXIV. törvény (továbbiakban: Rtv.) 11. § (1) bekezdése alapján utasításra jelentek meg a helyszínen, ahol az Rtv. 13. § (1) bekezdése alapján intézkedési kötelezettség terhelte őket, mivel bűncselekmény gyanújáról érkezett bejelentés. A fentiekből megállapítható, hogy a rendőri intézkedés célja a zaklatás bűncselekmény megvalósulásának, vagy kizárásának a megállapítása.

Az intézkedő rendőrök szolgálati fellépésük során a rendőrség szolgálati szabályzatáról szóló 30/2011 (IX. 22) BM rendelet (továbbiakban: Szolgálati Szabályzat) 5. § (1) bekezdésében foglaltak szerint jártak el.

Az átirat alapján a Ny. rendőrkapitánysághoz panasz eddig nem érkezett az ügy kapcsán. Továbbá a kapitányságvezető tájékoztatta a Testületet arról, hogy az intézkedésről nem készült hangfelvétel.

2) S. A. r. törm. 2015. december 2-án készítette el jelentését a kifogásolt rendőri intézkedésről, amelyből az alábbiak állapíthatók meg.

S. A. r. törm. jelentése szerint a fenti napon szolgálata teljesítése során 21 óra 30 perckor az ügyeletvezető utasítására megjelent járőrtársával a Ny. [...] 27. szám alatt, mert onnan bejelentés tett D. I., mely szerint a panaszossal nézeteltérése támadt. A helyszínre érve a lépcsőház előtt várta a bejelentő, aki S. A. r. törm. kérdésére elmondta, hogy a panaszos rendszeresen zaklatja őt és családját, valamint a lépcsőházban lakó többi szomszédját, amely miatt már a rendőrségen feljelentést tettek ellene. A bejelentő arról is tájékoztatta S. A. r. törm-t, hogy a fenti napon az esti órákban az egyik szomszédjánál tartózkodott, amikor telefonon értesítette felesége, hogy menjen haza, mert a panaszos megjelent a lakásuknál és indulatosan kopogtatott az ajtón, majd amikor ajtót nyitott, akkor sorolni kezdte a sérelmeit, valamint meggyanúsította azzal, hogy ők lekapcsolják a lépcsőház folyosóján található villanyóráját. A bejelentő közölte azt is, hogy ő és a többi lakó is már feljelentette a panaszost zaklatás miatt, amely alapján eljárás indult ellene. A bejelentő elmondta, hogy szeretné, hogy a szomszédja nem keresné többet sem őt, sem a családtagjait.

Ezt követően S. A. r. törm. meghallgatta a szomszédban lakó panaszost, aki a lakásába önként beinvitálta S. A. r. törm-t. Az intézkedés során a panaszos először is közölte, hogy „nem gondolta volna, hogy a rendőrök kimennek a bejelentésére” Majd kérdésre azt is elmondta, hogy pontosan milyen bejelentésre gondol, amely szerint általa ismeretlen személyek lekapcsolták a lépcsőházban található villanyórát. A panaszos kijelentette, hogy úgy gondolja a szomszédja tehetné, akivel több nézeteltérése is támadt az elmúlt hetekben, amely miatt hatósági eljárás is van folyamatban. Ezt követően S. A. r. törm. megkérdezte a panaszost, hogy a panaszos látta-e, hogy valaki lekapcsolja a villanyóráját, melyre a panaszos nemleges választ adott, és elmondta, hogy azt bármelyik lakó, illetőleg a lépcsőházba bejutó személy megtehetné, de ő mégis a szomszédjára, szomszédjaira gondol, mivel több lakóval is rossz viszonyban van. A panaszos sérelmének meghallgatását követően S. A. r. törm. közölte vele, hogy ők nem az ő bejelentésére érkeztek a helyszínre, hanem a szomszédja D. I. bejelentésére, aki azt sérelmezte, hogy a panaszos az este folyamán lakása ajtaján bekopogtatva, indulatosan kérdőre vonta a nejét a villanyóra lekapcsolása, valamint korábbi sérelmek miatt. Ezután S. A. r. törm. megkérdezte a panaszost, hogy valóban átment-e a bejelentőhöz, bekopogtatva hozzá az ajtón, majd felsorolta a sérelmeit ajtónyitás után. A panaszos erre azt felelte, hogy „ilyen nem történt”, ő a szomszédokkal a folyosón futott össze, mely során váltottak pár szót.” A panaszos többször közölte az intézkedés során, hogy a bejelentő, valamint más szomszédja is feljelentette már zaklatás miatt. Ezt követően S. A. r. törm. tájékoztatta a villanyóra lekapcsolásával kapcsolatban nem állapítható meg szabálysértés, illetőleg bűncselekmény, hiszen az akár a lakásban található fogyasztó műszaki cikkek miatt is történhetett. Továbbá felhívta a panaszos figyelmét arra, hogy ha úgy ítéli meg, hogy azt mégis személy kapcsolhatta le, akkor célszerű lehet egy szakemberrel felvenni a kapcsolatot, aki oly módon elszeparálja a villanyórát, hogy ahhoz más személy ne férhessen hozzá a jövőben. Ezután az intézkedésre okot adó bejelentés miatt közölte a panaszossal, hogy az elkövetkezendő időkben tartózkodjon a szomszédjával való kapcsolatfelvételtől, mivel egyébként is eljárás van folyamatban ellene zaklatás bűncselekmény elkövetése miatt. Ezért kerülje a konfliktusokat, és azokat ne generálja kapcsolatfelvétellel. A panaszos ismételten elmondta, hogy a fenti

napon nem ő ment át a szomszédjához, hanem a folyosón találkozott velük. S. A. r. törm. tájékoztatta arról, hogy a bejelentés nem ezt tartalmazta, ezért elsőként azt kell figyelembe venniük, és, hogy mind az ő, mind a bejelentő tényelődását rögzíteni fogja rendőri jelentés formájában. A panaszossal közölte továbbá, hogy függetlenül attól, hogy a fenti napon bekopogtatott-e a bejelentőhöz, vagy sem, a közel jövőben tartózkodjon a vele való kapcsolatfelvételtől, mert a bejelentő nem szeretne semmi féle kommunikációt folytatni a panaszossal.

Az intézkedés befejezését követően a panaszos kikísérte a két rendőrt a lakásából, majd a bejárati ajtó előtt található zárt folyosón meglátta a lépcsőházban várakozó bejelentőt, akihez elkezdett beszélni, azonban a bejelentő azokra nem reagált. Ekkor S. A. r. törm. megkérte a panaszost, hogy ne generáljon konfliktust, aki ezt követően visszament a lakásába. Az intézkedés végén a bejelentő közölte, hogy zaklatás miatt, a holnapi napon ismét feljelentéssel fog élni a panaszos ellen. Majd a fentieket S. A. r. törm. jelentette az ügyeletvezető felé, majd távozott a helyszínről.

3) S. A. r. törm. 2016. január 26-án a Testület megkeresésére az alábbiakkal egészítette ki jelentését.

S. A. r. törm. jelentésében leírta, hogy 2015. december 2-án 21 óra 30 perckor megjelent a Ny. [...] 27. szám alatt, mert onnan bejelentést tett D. I., mely szerint a szomszédjával nézeteltérése támadt. S. A. r. törm. intézkedés alá vonta a panaszost az Rtv. és a Szolgálati Szabályzat alapján, mely során közölte vele az intézkedés okát. Az intézkedés elején a panaszos megjegyezte, hogy nem gondolta, hogy mégis kimennek a bejelentésére a rendőrök. Majd a meghallgatása során tájékoztatta S. A. r. törm.-t, hogy mielőtt ők a helyszínre érkeztek a 112 segélyhívóra bejelentést tett, mivel feltehetőleg a szomszédja lekapcsolta a villany óráját. S. A. r. törm. ekkor szerzett tudomást arról, hogy a panaszos bejelentést tett a 112-es segélyhívóra, mivel azt, hogy a panaszos milyen bejelentést tett a segélyhívó vonalon, illetőleg azt, hogy a diszpécseről, milyen tájékoztatást kapott nem tudta, mivel az nem a rendőrségre érkezett. Ezt követően S. A. r. törm. közölte az intézkedés jogalapját, valamint D. I. által tett bejelentést tényét. A panaszos erre azt felelte, hogy az eset nem úgy történt, mivel ő nem kopogtatott be sehová, csak a lépcsőházban váltottak pár mondatot a szomszédal. Ezután S. A. r. törm. teljesen higgadtan, kulturáltan végighallgatta a panaszost a sérelmeivel kapcsolatban. A panaszos az intézkedés alatt mindvégig együttműködő volt, a rendőröket be is hívta a lakásába. S. A. r. törm. jelentésében megjegyezte azt, hogy miután közölte a panaszossal az intézkedés célját, a panaszos kérte őt és másik rendőrkollégáját, hogy menjenek beljebb és üljenek le a szobában, helyet kínálta őket, amit az intézkedő rendőrök azonban nem fogadtak el. S. A. r. törm. álláspontja szerint ha valóban „durván neki esett volna” ő vagy a kollégája a panaszosnak, akkor nem invitálja be őket. Az intézkedés során nem volt szükség határozott fellépésre, még a hangerejét sem emelte fel egyik intézkedő rendőr sem, hiszen nem egy konfliktusos intézkedésről volt szó, az kis mértékben sem volt kulturálatlan. S. A. r. törm. miután a panaszos elmondta a saját sérelmét tájékoztatta, hogy a problémája nem a rendőrség hatásköre, mivel sem bűncselekmény, sem szabálysértés nem történt, viszont ennek ellenére foglalkozott a panaszos problémájával, és közösen próbáltak rá megoldást találni, tanácsokkal is ellátta a panaszost. Ezt követően visszatért az intézkedés alapjául szolgáló bejelentés tárgyára, és ismét közölte az intézkedés okát. S. a. r. törm. felhívta a panaszos figyelmét arra, hogy tartózkodjon a bejelentő és családjával való kapcsolatfelvételtől, függetlenül attól, hogy valós dolgot állított a bejelentő, avagy sem, mivel a panaszos ellen már büntetőeljárás van folyamatban zaklatás miatt. Tájékoztatta továbbá,

hogy amennyiben továbbra is keresni fogja a bejelentőt, úgy hogy többször megkérte a panaszost, hogy hagyja békén őt és a családját, ismét feljelentést tehetnek vele szemben zaklatás miatt, ezért ezt próbálja meg elkerülni a jövőben a saját érdekében is. A panaszos erre annyit reagált, hogy ő nem kopogtatott be a bejelentő lakásának ajtaján, velük a folyosón találkozott, és konfrontálódtak. Erre S. A. r. törm. azt felelte, hogy a folyosón sem kell leszólítani őket, ne kezdeményezzen konfliktust, és kommunikációt sem. Azt is elmondta, hogy függetlenül attól, hogy kinek a bejelentésére érkeztek, részrehajlás nélkül intézkedtek, ezért is hívta fel a figyelmét a zaklatás bűncselekmény elkerülésére. Az intézkedést követően a panaszos kikísérte a lakásából az intézkedő rendőröket, ekkor a lépcsőházban tartózkodott a bejelentő és rajta kívül más lakók is. S. A. r. törm. emlékezete szerint, amikor a panaszos észrevette a bejelentőt, aki a lépcsőházban beszélgetett más lakókkal, provokatív kijelentéseket intézett hozzá, amelyekre azonban a bejelentő nem reagált, még a tekintetét sem fordította a panaszos felé. Ekkor S. A. r. törm. a panaszost megkérte, hogy ne generáljon konfliktus, és ne szóljon a bejelentőhöz. A panaszos ezt követően megfordult és visszament a lakásába.

S. A. r. törm. jelentése végén azt is megjegyezte, hogy az intézkedés során, illetőleg azt követően sem hangzott el semmilyen megalázó és lejárató mondat a panaszos felé. Mindvégig kulturált hangnemben folyt az intézkedés. Az intézkedés nem más előtt zajlott, hanem a panaszos lakásában, ahova önként hívta be a rendőröket. Más előtt csupán azt közölte a panaszossal, hogy ne generáljon konfliktust, és ne szóljon a bejelentőhöz, de ezt is kulturált hangnemben tette.

4) A rendőrség mellékelte P. G. r. szds, alosztályvezető 2016. január 26-án kelt feljegyzését, mely szerint a Testület megkeresése kapcsán felvette a kapcsolatot a Sz. Megyei Rendőr-főkapitányság Tevékenység-irányítási Központjával, amely során kikérte a panaszos által tett bejelentésről felvett adatlapot. Az eset kapcsán megállapítható, hogy a panaszos 2015. december 2-án 20 óra 53 perckor tett bejelentést. K. Cs. r. szds. tevékenységirányító, 2015. december 2-án 21 óra 8 perckor jogi felvilágosítás adásával lezárta, mivel a panaszos bejelentése szabálysértés, avagy bűncselekmény hiányában közvetlen rendőri intézkedést nem igényelt.

5) A rendőrség mellékelte a panaszos 2015. december 2-án tett bejelentéséről felvett adatlapot.

A bejelentés alapján a panaszos 2015. december 2-án a 112-es segélyhívó számon keresztül tett bejelentést. A bejelentés rövid leírása szerint a panaszos aznap volt feljelentést tenni, mivel valaki lekapcsolta az áramot a lakásában. Mindene megromlott reggelre a hűtőben.

6) A rendőrség mellékelte D. I. 2015. december 2-án tett bejelentéséről felvett adatlapot is.

A bejelentés alapján D. I. 2015. december 2-án a 112-es segélyhívó számon keresztül tett bejelentést. A bejelentés rövid leírása szerint, a bejelentő szóváltásba keveredett a szomszédjával, és tegnap este például majdnem rárúgta az ajtót, aznap pedig ismét neki esett a lépcsőházban, és különböző dolgokkal gyanúsította meg. A bejelentő folyamatos zaklatás miatt kért intézkedést.

III.

A Testület a panaszbeadvány és a rendőrségtől kapott felvilágosítás alapján – figyelemmel a panaszolt intézkedés idején hatályos Rtv. és a Szolgálati Szabályzat rendelkezéseire – a panaszos kifogásaival összefüggésben az alábbi megállapításra jutott.

A panaszos beadványában sérelmezte, hogy a rendőrök annak ellenére jelentek meg a lakásán, hogy a bejelentésekor a segélyhívó vonal másik végén közölték vele, hogy nem tudnak mit tenni, nem mennek ki a helyszínre rendőrök. Továbbá kifogásolta, hogy az intézkedés során egyik rendőr durván neki esett. Nem utolsó sorban pedig azt is sérelmezte, hogy a rendőrök megalázták őt a szomszédjai előtt.

A vizsgálat során a Testület megállapította, hogy a rendőri intézkedések érintették a panaszosok Magyarország Alaptörvénye Szabadság és Felelősség fejezetének II. cikkében rögzített emberi méltósághoz, illetőleg XXIV. cikk (1) bekezdésében biztosított tisztességes eljáráshoz és a VI. cikkében foglalt jó hírnévhez való jogát az alábbiak szerint.

1) A Testület elsőként a rendőrök intézkedési kötelezettségét vizsgálta meg, hogy az adott történeti tényállás alapján kellő jogszabályi felhatalmazás birtokában vonták-e intézkedés alá a panaszost.

a) A Testület megvizsgálta azt, hogy a panaszos bejelentése keletkeztetett-e a rendőrök oldalán intézkedési kötelezettséget.

A panaszos beadványában leírta, hogy nem érti a történeteket, hiszen ő bejelentést tett a 112-es segélyhívó számon, mely szerint a lakásában elment az áram, úgy véli valaki lekapcsolta a villanyóráját. Azonban panaszost arról tájékoztatták, hogy nem tudnak mit tenni, így ezért nem küldenek a helyszínre rendőröket, azonban kis idő elteltével mégis csak megjelent két rendőr a helyszínen.

A rendőrségi iratok tanúsága szerint a panaszos 2015. december 2-án 20 óra 53 perckor tett bejelentést, mely szerint a panaszos aznap volt feljelentést tenni, mert valaki folyamatosan lekapcsolja az áram automatáját. Mindene megromlott reggelre a hűtőben. A TIK ügyeletes 21 óra 8 perckor jogi felvilágosítás adásával zárta a beszélgetést, mivel a panaszos bejelentése szabálysértés, illetőleg bűncselekmény hiányában közvetlen rendőri intézkedést nem igényelt.

Az Rtv. 1. § (2) bekezdés 1) pontja szerint a rendőrség az Alaptörvényben, az Rtv-ben és törvény felhatalmazása alapján más jogszabályban meghatározott bűnmegelőzési, bűnüldözési, államigazgatási és rendészeti feladatkörében általános bűnügyi nyomozó hatósági jogkört gyakorol, végzi a bűncselekmények megelőzését, megakadályozását és felderítését, valamint a bűncselekményből származó vagyont visszaszerzését.

Az Rtv. 13. §-a szerint a rendőr jogkörében eljárva köteles intézkedni vagy intézkedést kezdeményezni, ha a közbiztonságot, a közrendet vagy az államhatár rendjét sértő vagy veszélyeztető tény, körülményt vagy cselekményt észlel, illetve ilyet a tudomására hoznak. Ez a kötelezettség a rendőrt halaszthatatlan esetben szolgálaton kívül is terheli, feltéve, hogy az intézkedés szükségességének időpontjában intézkedésre alkalmas állapotban van.

A Szolgálati Szabályzat 8. §-a szerint a rendőr az általa észlelt vagy tudomására jutott és hivatalból üldözendő bűncselekményről – ha az elkövető ismert, annak megjelölésével – feljelentést tesz, vagy ha a nyomozó hatóság tagja, úgy hivatalból megteszi a szükséges intézkedéseket a büntetőeljárás megindítása érdekében. A rendőr a magánindítványra büntethető bűncselekmény észlelése esetén a feljelentés megtételére jogosult kérésére megadja a szükséges felvilágosítást.

Az Rtv. 24. § (1) bekezdése értelmében a rendőr köteles a feladatkörébe tartozó segítséget, illetőleg a hozzáfordulónak a tőle elvárható felvilágosítást megadni. Jelen jogszabályhely (2) bekezdése szerint a magánérdek védelme a törvény alapján csak akkor tartozik a rendőrség hatáskörébe, ha a törvényes védelem az adott körülmények között más módon nem biztosítható, vagy ha a rendőri segítség nélkül a jog érvényesíthetősége meghiúsulna vagy számottevően megnehezülne.

A hivatkozott Rtv-beli szakaszok alapján látható, hogy a rendőrség főszabály szerint közérdekből járhat el, azonban az Rtv. 24. § (2) bekezdése kivételesen tartalmazza, hogy a rendőr magánérdek alapján csakis *ultima ratio* jelleggel járhat el, amikor a törvényes védelem más módon nem biztosítható.

A telefonos bejelentés felvethette volna Büntető Törvénykönyvről szóló 2012. évi C. törvény (továbbiakban: Btk.) 222. §-ába ütköző zaklatás bűncselekményét, mely szerint:

222. § (1) Aki abból a célból, hogy mást megfélemlítsen, vagy más magánéletébe, illetve mindennapi életvitelébe önkényesen beavatkozzon, őt rendszeresen vagy tartósan háborgatja, ha súlyosabb bűncselekmény nem valósul meg, vétség miatt egy évig terjedő szabadságvesztéssel büntetendő.

Azonban a Testület álláspontja szerint, a panaszos bejelentése kapcsán megállapítható, hogy abból a zaklatás bűncselekményének megvalósulásához az „*őt rendszeresen vagy tartósan háborgatja*”, mint szükséges tényállási elem hiányzott. Tehát jelen esetben a panaszos bejelentése a rendőrség megállapítása szerint nem vetette fel bűncselekmény, avagy szabálysértés gyanúját, annak tartalma alapján nem volt szükséges közvetlen rendőri beavatkozás. Így a rendőröknek nem keletkezett intézkedési kötelezettsége. Jelen ügyben tehát

a szükséges felvilágosítás, tájékoztatás adására volt köteles a rendőrség. Adott helyzetben, adott körülmények között a rendőrség a magánérdek védelmét csakis ezen úton biztosíthatta, hiszen arra is figyelemmel kellett lennie, hogy hatáskörén nem terjeszkedhet túl és a közérdek védőjeként szervesen nem orvosolhatta a panaszos problémáját bűncselekmény, avagy szabálysértés hiányában.

Tekintettel a fentebb leírtakra a Testület álláspontja szerint a panaszost nem érte jogsérelem amiatt, hogy a bejelentés alapján a rendőrök nem intézkedtek, hiszen a rendőrség – hatáskörének hiányában – nem avatkozhat bele magánjogi jogviszonyokba, azokról csak a szükséges tájékoztatás adhatja meg, hiszen jelen esetben a rendőrség csak az Rtv. felhatalmazása alapján csak a szükséges felvilágosítást adhatja meg, nem foglalhat állást magánjogi kérdésekben. A Testület álláspontja szerint a rendőrség az adott helyzetben eleget tett az Rtv. szerinti kötelezettségének azzal, hogy a bejelentés alkalmával a szükséges jogi tájékoztatást megadta a panaszosnak arról, hogy nincs hatáskörük a problémájának

megoldására, hiszen sem bűncselekmény, sem szabálysértés gyanúja nem merülhetett fel a törvény alapján.

Mivel a Testület álláspontja szerint a rendőrségnek a bejelentés alapján nem keletkezett intézkedési kötelezettsége, ezért a rendőrség részéről elegendő volt megadni szükséges jogi felvilágosítást, így a panaszos tisztességes eljáráshoz fűződő alapvető joga nem szenvedett sérelmet.

A Testület álláspontja szerint a panaszos tisztességes eljáráshoz fűződő alapvető joga nem szenvedett sérelmet.

b) A panaszos kifejezetten kifogásolta, hogy a rendőrök a szomszédja bejelentésére érkeztek a helyszínre. A Testület ezen panasz kapcsán azt vizsgálta, hogy a rendőröknek keletkezett-e intézkedési kötelezettsége a panaszos szomszédjának bejelentése vonatkozásában.

A rendőrség tájékoztatása szerint 2015. december 2-án az esti órákban D. I. tett bejelentést a 112-es segélyhívó számon keresztül, mely szerint a panaszos zaklatja őt, ezért a TIK ügyelete a helyszínre rendőrt küldött. Az intézkedő rendőrök a helyszínen tehát utasításra jelentek meg az Rtv. 11. § (1) bekezdése alapján utasításra jelentek meg a helyszínen, ahol az Rtv. 13. § (1) bekezdés alapján intézkedési kötelezettség terhelte őket, mivel bűncselekmény gyanújáról érkezett bejelentés. A rendőri intézkedés célja a zaklatás bűncselekmény megvalósulásának, vagy kizárásnak a megállapítása.

Ahhoz, hogy a Testület az intézkedés megalapozottságáról állást foglaljon, azt kell mérlegelnie, hogy felmerülhetett-e bűncselekmény elkövetésének, a rendőrségi fellépéshez szükséges gyanúja.

A kérdéssel kapcsolatban a Testület utal töretlen gyakorlatára, amely szerint valamely bűncselekmény tényállásszerűségét kizárólag a rendőri intézkedés jogalapja szempontjából vizsgálja. Az Rtv-ben rögzített hatásköri szabályok szerint ugyanis a Testület nem foglalhat állást abban a kérdésben, hogy valamely eljárás alá vont személy elkövetett-e bűncselekményt, azonban ha – olyan esetekben, amikor a rendőrség az intézkedés alapjaként bűncselekmény gyanújára hivatkozik – nem végezné el a rendőri intézkedés alapjául szolgáló magatartás értékelését, az alapjog-korlátozás vizsgálata üresedne ki.

A telefonos bejelentés felvethette a Btk. 222. §-ába ütköző zaklatás bűncselekményét.

A bejelentés tartalma a Testület álláspontja szerint felvetette annak a gyanúját, hogy a bejelentő sérelmére jogellenes cselekményt követtek el, tehát a bejelentésben ismertett esemény olyannak volt tekinthető, amely az Rtv. 13. §-a értelmében rendőri beavatkozást tett szükségessé, intézkedési kötelezettséget keletkeztetett. Ennek értelmében a rendőrségnek a bejelentés helyszínén meg kellett jelennie, meg kellett arról győződnie, hogy mennyiben minősülnek valónak a bejelentések tartalmi. Hiszen ki kellett mennie a rendőröknek a helyszínre és meg kellett győződniük arról, hogy valóban az említett jogellenes cselekményt a bejelentő sérelmére követték-e el, mikor és kik. Hiszen a szükséges intézkedéseket a cselekmények elkövetése esetén a rendőrségnek, tekintettel arra, hogy bűnüldöző és közrendvédelmi hatóságként (is) funkcionál a rendőrség haladéktalanul meg kellett tennie a jogellenes helyzet megszüntetése érdekében. Emiatt a Testület álláspontja szerint a rendőrség

kellő jogszabályi felhatalmazás birtokában jelent meg a bejelentés helyszínén és kezdeményezett intézkedést a panaszossal szemben, így nem sérült a panaszos tisztességes eljáráshoz való alapvető joga.

Figyelemmel arra, hogy a rendőrség számára a telefonos bejelentésekben közöltek intézkedési kötelezettséget keletkeztettek, így a rendőrségnek meg kellett jelennie a bejelentések helyszínén azért, hogy az abban foglaltak valóságalapjáról meggyőződhesse. A rendőrség – a Testület megállapításai szerint – ennek eleget tett, hiszen a rendőrség nem sokkal a bejelentést követően kiérkezett a helyszínre, ott meghallgatta a helyszínen jelenlévőket. A rendőrség az Rtv. 13. §-a alapján számára előírt intézkedési kötelezettségének eleget tett, annak keretén belül a lehetőségekhez képest intézkedett, így a Testület véleménye szerint a panaszos tisztességes eljáráshoz fűződő alapvető joga nem szenvedett sérelmet a panaszossal szemben lefolytatott rendőri intézkedés következtében.

Mindezek alapján a Testület álláspontja szerint a bejelentés tartalma miatt a rendőrségnek fennállt az intézkedési kötelezettsége, erre tekintettel nem sérült a panaszos tisztességes eljáráshoz való alapvető joga az intézkedés kezdeményezése kapcsán.

2) A panaszos beadványában kifogásolta az eljáró rendőrök hangnemét és bánásmódját.

A panaszos állítása szerint az egyik rendőr „durván nekiesett” mondván, ha a panaszos így folytatja, a zaklatások tényállása meg fog állni a viselkedése miatt. Majd megkérdezte a panaszost, hogy miért kiabál az erkélyen, és zaklat embereket. Ezt követően felszólította a panaszost arra, hogy fejezze be ezt a viselkedést.

A rendőrség határozottan visszautasítja a panaszos azon állításának valóság alapját, mely szerint az egyik rendőr „durván nekiesett”. Az intézkedésről készült jelentés szerint a rendőrök az intézkedés jogalapjának közlése, illetőleg a D. I. által tett bejelentés ismertetése után higgadtan, kulturáltan végig hallgatták a panaszos sérelmeit. A panaszos az intézkedés során mindvégig nyugodt és együttműködő volt, be is hívta a rendőröket a lakásába. Az intézkedő rendőr véleménye szerint, ha ő vagy a kollégája valóban „durván nekiesett” volna a panaszosnak, akkor a panaszos nem hívta volna be a lakásába őket. Az intézkedő rendőr jelentése szerint az intézkedés kis mértékben sem volt kulturálatlan, annak során nem volt szükség határozott fellépésre, egyik rendőr sem emelte fel a hangerejét. Miután a panaszos előadta a sérelmét, az intézkedő rendőr tájékoztatta, hogy a problémája nem a rendőrség hatásköre, mivel sem bűncselekmény, sem szabálysértés gyanúja nem áll fenn. Ennek ellenére tanácsokkal látta el a panaszost, illetőleg próbált megoldást találni az adott problémára. Ezt követően hívta fel a panaszos figyelmét arra, hogy tartózkodjon a bejelentővel, valamint a családjával való kapcsolatfelvételtől, mivel ellene már büntetőeljárás van folyamatban. Összességében elmondható, hogy semmilyen megalázó és lejárató mondat nem hangzott el egyik rendőr részéről sem, az intézkedés mindvégig kulturált hangnemben folyt.

Az Rtv. 2. § (1) bekezdés második mondata szerint a rendőrség tiszteletben tartja és védelmezi az emberi méltóságot, óvja az ember jogait. A rendőri hivatást választóktól, főleg az Rtv.-ben is szereplő szolgálati feladatok ellátása során – ezen belül is első sorban akkor, amikor intézkedés közben az állampolgárokkal közvetlen kapcsolatba kerül – más állampolgárokénál magasabb erkölcsi tartás, fokozottabb türelem és tolerancia, körültekintő és mások számára példaértékű viselkedés várható el. Mindez adódik az Rtv. azon

rendelkezéseiből, amelyek kiemelkedő közhatalmi jogosítványokkal ruházzák fel a rendőröket, az államszervezetten belül kitüntetett pozícióba helyezve őket. Ezzel összhangban ugyanis az Rtv. és a Szolgálati Szabályzat szigorúbb követelményeket is támaszt velük szemben, és az ezeknek való megfelelést maradéktalanul megköveteli, a számonkérhetőség lehetőségeit is megteremtve.

A Testület ezzel kapcsolatban szükségesnek tartja kiemelni a Magyar Köztársaság Rendőrségének Etikai Kódexét, amelynek 1. pontja előírja: a rendőr „önként vállalt hivatásával szemben különleges társadalmi elvárások érvényesülnek, melyekre szolgálati viszonyának fennállása alatt mindvégig figyelemmel kell lennie.” Az 5. pont szerint: „a rendőr a ráruházott hatalom alkalmazása során megfontolt és mértéktartó, intézkedéseit (...) indulatoktól mentesen hajtja végre, kerüli a szükségtelen konfliktusok kialakítását. Nem alkalmaz (...) megalázó bánásmódot és ezt másoktól sem tűri el.” A 7. pont utolsó mondata szerint „tudatában van annak, hogy saját személyén keresztül az egész testület megítéléséért is felelős.”

A Testület továbbá jelen esetben is irányadónak tartja a korábbi állásfoglalásaiban [lásd pl. a 65/2008. (VIII. 18.) sz. állásfoglalás indokolása II. részének 3. pontját] megfogalmazottakat, miszerint „a rendőri hivatást választóktól, főleg az Rtv.-ben is szereplő szolgálati feladatok ellátása során – ezen belül is első sorban akkor, amikor intézkedés közben az állampolgárokkal közvetlen kapcsolatba kerülnek – más állampolgárokénál magasabb erkölcsi tartás, fokozottabb türelmesség és tolerancia, körültekintő és mások számára példaértékű viselkedés várható el. Mindez adódik az Rtv. azon rendelkezéseiből, amelyek kiemelkedő közhatalmi jogosítványokkal ruházzák fel a rendőröket, így az államszervezetten belül kitüntetett pozícióba helyezve őket. Ezzel arányosan azonban az Rtv. és a Szolgálati Szabályzat szigorúbb követelményeket is támaszt velük szemben, és az ezeknek való megfelelést maradéktalanul megköveteli, a számon kérhetőség lehetőségeit is megteremtve.”

A Testület a rendőrség és a panaszos tényelődása között olyan fokú ellentmondást tapasztalt, amelyet a rendelkezésére álló korlátozott számú bizonyítási eszközeivel, és a birtokában lévő csekély számú bizonyítékkal nem tudott feloldani, így nem tudott egy olyan tényállást megállapítani, amely alapján megvizsgálhatta volna a panaszosi kifogást, ezért csak úgy határozhatott, hogy a panaszos emberi méltóságához való jogának sérelme nem megállapítható.

A fentiekben kifejtettek alapján a Testület álláspontja szerint nem megállapítható a panaszos emberi méltóságához fűződő jogának sérelme.

3) A panaszos kifejezetten sérelmezte, hogy a rendőrök megalázták a szomszédjai előtt.

A rendőrség határozottan visszautasította a panaszos állítását tekintettel arra, hogy az intézkedést nem más előtt fogatosították a rendőrök, hanem a panaszos lakásában, ahova önként hívta be a panaszos a rendőröket. Más előtt csupán arra figyelmeztették a panaszost, hogy ne generáljon konfliktust, azonban ezt is kulturált, és egyáltalán nem lejárató, megalázó hangnemben tették. A figyelmeztetés szükségesnek volt tekinthető mivel a rendőrök távozása során a panaszos provokatív kijelentéseket intézett a bejelentőhöz.

Tekintettel az Rtv. 15. §-ának (1) bekezdésére, amely szerint a rendőri intézkedés nem okozhat olyan hátrányt, amely nyilvánvalóan nem áll arányban az intézkedés törvényes céljával.

A Testület gyakorlatában rendszeresen előfordulnak olyan ügyek, amelyekben a rendőri intézkedés nyilvános helyen, alkalomadtán szomszédok, vagy munkatársak szeme láttára zajlik. A Testület rendszerint abból indul ki hasonló esetekben, hogy a nyilvánosság bizonyos mértékig elkerülhetetlenül a rendőri intézkedések velejárója.

A Testület jelen kifogás kapcsán is ellentmondást tapasztalt a rendőrség és a panaszos tényelődása között, amelyet a rendelkezésére álló korlátozott számú bizonyítási eszközével, és a birtokában lévő csekély számú bizonyítékkal nem tudott feloldani, így nem tudott egy olyan tényállást megállapítani, amely alapján megvizsgálhatta volna a panaszosi kifogást, ezért csak úgy határozhatott, hogy a panaszos emberi méltóságához való jogának sérelme nem megállapítható.

A tapasztalt, feloldhatatlan ellentmondásra tekintettel a panaszos emberi méltóságához való jogának sérelme nem megállapítható.

IV.

A Testület vizsgálata során megállapította, hogy a panaszos tisztességes eljáráshoz fűződő alapvető joga nem szenvedett sérelmet azon kifogás kapcsán, hogy a panaszos bejelentésére nem érkeztek a helyszínre rendőrök, hiszen a rendőrségnek nem keletkezett intézkedési kötelezettsége a panaszos bejelentése alapján. A Testület álláspontja szerint a panaszos szomszédjának bejelentése miatt azonban a rendőrségnek fennállt az intézkedési kötelezettsége, erre tekintettel nem sérült a panaszos tisztességes eljáráshoz való alapvető joga az intézkedés kezdeményezése kapcsán. A panaszos és a rendőrség által közölt tényelődások közötti feloldhatatlan ellentmondásra tekintettel a panaszos emberi méltóságához való jogának a sérelme nem megállapítható a rendőrök hangnemére vonatkozó kifogás kapcsán. Ugyanezen okból nem megállapítható a panaszos emberi méltóságához való jogának sérelme azon panasz tekintetében, hogy a rendőrök megalázták a panaszost a szomszédjai előtt.

Mindezekre tekintettel a Testület az Rtv. 93. § (2) bekezdése alapján a rendelkező részben foglaltak szerint döntött.

Budapest, 2016. május 5.

Dr. Lukács Tamás
elnök

Dr. Kozma Ákos
elnökhelyettes

Fráterné dr. Ferenczy Nóra
testületi tag

Dr. Wildner Domonkos
előadó testületi tag

Dr. Cservák Csaba
testületi tag